

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ* tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim **22.01.2026**.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

6 Ocak 2026 tarihinde Halep'te bulunan Kürt mahalleleri Şêxmeqsûd ve Eşrefiyê ile Süryanilerin yoğun olarak yaşadığı Beni Zeyd semtlerine yönelik tank, top, obüs ve silahlı insansız hava araçlarıyla saldırılar başlamış; bu saldırılar askeri hedeflere değil, doğrudan sivil yerleşim alanlarına, yaşam alanlarına ve çok kimlikli toplumsal dokuya yönelmiştir. Bu tarihten sonra gelişen askeri hareketlilik Halep ile sınırlı kalmamış; Kuzey ve Doğu Suriye Demokratik Özerk Yönetimi doğru genişleyen sistematik bir saldırı dalgasına dönüşmüştür. Enerji altyapısı, su kaynakları, sağlık merkezleri ve sivil yaşam alanları hedef alınmış; zorla yerinden etmeler yaygınlaşmıştır.

Bu saldırılar karşısında Türkiye'nin birçok ilinde olduğu gibi Şırnak'ta da halk, barışçıl ve demokratik protesto ve basın açıklamaları yoluyla tepkisini ortaya koymuştur. Ancak söz konusu eylemlere kolluk tarafından yapılan müdahaleler, demokratik gösteri hakkının içeriğine ve amacına göre ayrımcı biçimde sınırlandırıldığına, hatta fiilen ortadan kaldırıldığına işaret eden ağır ihlaller doğurmuştur.

Nitekim 14 Ocak 2026 tarihinde Şırnak merkez ve ilçelerinde gerçekleştirilen operasyonlarda, aralarında çocukların da bulunduğu çok sayıda kişi ev baskınlarıyla gözaltına alınmış; kötü muamele ve işkence iddiaları kamuoyuna yansımıştır. 21 Ocak 2026 tarihinde ise Şırnak'ın Cizre ilçesi Dört Yol Kavşağı'nda bulunan bir kafenin sivil polislerce basıldığı, içeride bulunan 6 genç ile kafe sahibi İdris Kılıcı'nın darp edilerek gözaltına alındığı, gözaltı gerekçelerinin

uzun süre açıklanmadığı ve kişilerin saatlerce nerede tutulduklarına dair bilgi alınmadığı tarafımıza bildirilmiştir. Gözaltına alınanların yakalama anından karakola götürülünceye kadar darp edildikleri, “bilgi alma” adı altında saatlerce şiddete maruz bırakıldıkları ifade edilmiştir.

Bu gözaltılara ilişkin olarak tarafımıza bilgi veren avukatlar: müvekkilleri için gittikleri karakolda, yaklaşık 2–3 saat boyunca içeri alınmadan dışarıda bekletildiklerini, kendilerine sağlıklı ve tutarlı bilgi verilmediğini, dışarda uzun süre bekleyişten sonra iki kişi hakkında ‘bilgi veren oldukları’ ve ‘gözaltında bulunmadıkları’ yönünde kendilerine bilgi verildiğini ifade etmişlerdir. Avukatlar, gece saat 00.00 sularında karakola alındıklarını; bu sırada gözaltındaki bir müvekkillerinin üstünün tamamen yırtılmış olduğunu, darp edildiğini, bir kişinin dizinin kanadığını, bir diğerinin kolunda yoğun morluklar bulunduğunu bizzat gözlemlediklerini aktarmışlardır. Yine avukatlara göre müvekkillerine, yüzüstü yatırılarak sırtlarına sandalye ile basıldığı, karakolda tek tek odalara alınarak darp edildikleri beyan edilmiştir. Ayrıca üç kişinin, 21 Ocak saat 21.00’den itibaren fiilen gözaltında tutulmalarına rağmen, uzun süre ifadeleri dahi alınmadan alıkonulmaya devam edildikleri tarafımıza bildirilmiştir.

Ayrıca 14 Ocak’ta İdil’de iki çocuğun, 20 Ocak’ta ise yine İdil’de tamamı çocuk olan 11 kişi göz altına alınmıştır.

Şırnak Merkez’de gözaltılar ve işkenceye varan müdahaleler hakkında 20 Ocak’ta bakanlığınıza verdiğimiz soru önergesinden sonra da, yani 20 Ocak’tan bugüne, Şırnak Merkez’de aralarında çocukların da bulunduğu yaklaşık 20 kişinin daha gözaltına alınmıştır.

Silopi’de ise farklı tarihlerde çok sayıda kişinin benzer biçimde gözaltına alındığı; tüm bu işlemlerin Suriye’deki saldırılara karşı yapılan barışçıl protestolar bağlamında gerçekleştiği bilinmektedir.

Özellikle çocuklar bakımından ortaya çıkan tablo, ihlallerin tesadüfî değil, yönetsel bir nitelik taşıdığını göstermektedir. Tarafımıza aktarılan bilgilere göre: gözaltına alınan çocuklar hakkında fiilen 24 saate varan avukat kısıtlılığı uygulanmış, çocuklar uzun süre müdafileriyle görüştürülmeden kolluk gözetiminde tutulmuştur. Bu süre içinde bazı çocukların darp ve tehdit altında bırakılarak, ‘teşhis’ adı altında önlerine konulan tutanakları imzalamaya zorlandıkları bildirilmiştir. Henüz çocuk yaşta olan kişilerin avukatsız biçimde alıkonulması ve işkence altında teşhis işlemlerine zorlanması, yalnızca işkence yasağının değil, çocuk adalet sisteminin bütün temel ilkelerinin de açık ihlalidir.

Ayrıca belirtmek gerekir ki ortaya çıkan tablo kolluğun, demokratik gösteri ve yürüyüş hakkını, içeriğine ve kimler için yapıldığına bakarak değerlendirdiğini: özellikle Kürtlere yönelik saldırılara karşı yapılan barışçıl eylemlerin sistematik biçimde yasak, şiddet ve gözaltı konusu haline getirildiğini göstermektedir. Bu durum, Anayasa'nın 34. maddesiyle güvence altına alınan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının özüne dokunmakta; işkence ve kötü muamele yasağının mutlak niteliğiyle açıkça çelişmektedir.

Bu bağlamda;

1. 6 Ocak itibari ile Şırnak merkez ve ilçelerinde gözaltına alınan kişilerin darp, işkence ve kötü muameleye maruz kaldıklarına ilişkin beyanları savcılık ifadelerine geçmiş midir? Geçmişse, bu beyanlar üzerine kaç ayrı resen soruşturma başlatılmıştır?
2. Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, gözaltında darp ve işkence iddialarına rağmen hiçbir kolluk görevlisi hakkında derhal adli soruşturma başlatılmadığı doğru mudur? Doğruysa, bunun hukuki gerekçesi nedir?
3. CMK'nın 160. maddesi uyarınca savcılığın suç şüphesini öğrenir öğrenmez maddi gerçeği araştırma ve delilleri toplama yükümlülüğü bulunmasına rağmen; işkence ve kötü muamele iddiaları karşısında olay yeri tespiti, kamera kayıtlarının derhal toplanması, görevli personelin tespiti neden yapılmamıştır?
4. Gözaltına alınan kişilerin doktor raporlarında darp ve cebir izleri bulunmasına rağmen, bu raporlar kaç dosyada işkence/kötü muamele soruşturmasına dönüştürülmüştür? Kaç dosyada dönüştürülmemiştir?
5. Fiilen özgürlüğünden yoksun bırakıldığı halde uzun süre gözaltı kaydı yapılmayan kişiler yönünden, savcılıklar tarafından "kişiyi hürriyetinden yoksun kılma" suçuna ilişkin herhangi bir işlem başlatılmış mıdır?
6. Şırnak'ta gözaltına alınan çocukların, müdafî ve pedagog eşliğinde derhal savcı huzuruna çıkarılmaları gerekirken kollukta uzun süre tutulmaları, "mülakat" adı altında fiili sorguya maruz bırakılmaları hakkında savcılıklarca hangi adli işlemler yapılmıştır?
7. Çocukların avukatsız şekilde alıkonulması ve teşhis tutanaklarına zorlanması yönündeki beyanlara rağmen, bu işlemleri yapan kolluk görevlileri hakkında neden derhal adli soruşturma başlatılmamıştır?
8. Savcılıklar tarafından bu olaylarda görev alan kolluk personeli hakkında adli kontrol, görevden uzaklaştırma veya delil karartmayı önleyici herhangi bir tedbir uygulanmış mıdır?

9. Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığı, bu süreçte işkence ve kötü muamele yasağının mutlak niteliği gereği özel bir soruşturma bürosu veya özel yetkili savcı görevlendirmiş midir?
10. 20 Ocak 2026 tarihinde Bakanlığınıza sunulan soru önergesinden sonra da Şırnak Merkez'de yeni gözaltıların ve işkence iddialarının devam etmesi üzerine, Adalet Bakanlığı tarafından re'sen teftiş, müfettiş incelemesi veya özel denetim başlatılmış mıdır?
11. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi ve Anayasa'nın 17. maddesi kapsamında devletin etkili soruşturma yükümlülüğü bulunmasına rağmen, Şırnak'ta ortaya çıkan bu tablo Adalet Bakanlığınızca etkili soruşturma kriterlerine uygun kabul edilmekte midir?
12. Bu olayların bütününe ilişkin olarak Hâkimler ve Savcılar Kurulu nezdinde soruşturma, inceleme veya müfettiş görevlendirmesi yapılmış mıdır?